

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Навчально-науковий інститут
Економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу
Кафедра туризму і готельно-ресторанного бізнесу

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до навчальної практики
студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
першого (бакалаврського) рівня освіти усіх форм навчання

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету
протокол № 01 від 2023 р.

Харків
НТУ «ХПІ»
2023

Методичні вказівки до навчальної практики студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня освіти усіх форм навчання / укладачі: Н. В. Якименко-Терещенко, Т. Ю. Чайка, В. О. Александрова. – Харків : НТУ «ХП», 2023. – 23 с.

Укладачі: Н. В. Якименко-Терещенко, Т. Ю. Чайка, В. О. Александрова

Рецензент: О. О. Носирєв

Кафедра туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХП»

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Загальні положення щодо організації і проведення навчальної практики.....	5
2 Зміст навчальної практики.....	5
3 Оформлення звіту про проходження навчальної практики.....	6
4 Порядок захисту звіту та критерії оцінювання проходження навчальної практики.....	7
Список джерел інформації.....	9
Додаток А Титульна сторінка звіту про проходження навчальної практики.....	11
Додаток Б Індивідуальне завдання.....	13
Додаток В Зміст звіту про проходження навчальної практики.....	15
Додаток Г Щоденник практики.....	17

ВСТУП

Практика здобувачів вищої освіти є невід'ємною складовою частиною процесу навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»). Її спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених освітньою програмою підготовки фахівців за відповідною спеціальністю.

Навчальна практика є етапом, що забезпечує перехід від теоретичного навчання до професійної діяльності здобувачів вищої освіти.

Метою навчальної практики є закріплення і поглиблення теоретичних знань студентів, формування в них професійних умінь і навичок прийняття самостійних рішень під час виконання конкретної роботи. Навчальна практика спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з умовами праці на виробництві, оволодіння сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в обраній галузі, формування професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових, виробничих і економічних умовах, набуття досвіду під час виконання фахових завдань.

Основними завданнями навчальної практики, що визначають специфіку її організації та здійснення щодо інших видів практичного навчання в Університеті, є:

- виховання професійних якостей молодого фахівця через широке залучення здобувачів вищої освіти до суспільно-корисної праці;
- закріплення та поглиблення знань, одержаних під час вивчення відповідних навчальних дисциплін.

Обсяг навчальної практики становить 4,5 кредитів. Форма семестрового контролю – залік.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика студентів спеціальності «Готельно-ресторанна справа» НТУ «ХП» проводиться на I курсі у 2 семестрі і покликана ознайомити студентів із майбутньою професією, посадами, які зможуть займати випускники та їх обов'язками; формування у студентів професійних навичок організації роботи підприємств готельно-ресторанної сфери; систематизація і розширення теоретичних навиків самостійної роботи у розв'язанні конкретних завдань, які входять в коло компетенції фахівця сфери ресторанного-готельного господарства. Навчальна практика логічно продовжує процес теоретичного навчання та сприяє формуванню професійно значущих умінь та навичок, психологічної готовності до виконання обов'язків на робочих місцях у підприємствах готельного-ресторанного господарства.

Студенти проходять навчальну практику у лабораторіях, на кафедрах та інших структурних підрозділах НТУ «ХП».

До початку практики студенти одержують від керівника практики від НТУ «ХП» направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення потрібних документів.

Під час проходження практики студенти ведуть щоденник практики, а по її закінченні своєчасно оформлюють звітну документацію та складають залік із практики.

2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

В процесі проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти ознайомлюються (в режимі оффлайн або онлайн) з організаційною структурою та особливостями функціонування підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Результати екскурсій (при використанні режиму оффлайн) або веб-квестів (при використанні режиму онлайн) студенти оформляють у вигляді звіту з навчальної практики.

Навчальна практика повинна містити відвідування (оффлайн або онлайн):

- закладу ресторанного господарства;
- закладу готельного господарства.

Звіт про проходження практики оформлюється за такими структурними елементами:

- титульна сторінка (Додаток А);
- індивідуальне завдання (Додаток Б);
- зміст (Додаток В)
- вступ (містить об'єкт, предмет, мету і завдання проходження навчальної практики);
- основна частина звіту з практики;

- висновки;
- список використаних джерел (у тому числі веб-сайтів підприємств готельно-ресторанного бізнесу).

Орієнтовний зміст звіту про проходження навчальної практики представлений у Додатку Б.

До звіту додається оформлений щоденник практики (Додаток Г).

Орієнтовний календарний план навчальної практики наведений у таблиці 1.

Таблиця 1 – Орієнтовний календарний план навчальної практики

Назва виду діяльності	Термін виконання
Консультація з організаційних питань перед початком навчальної практики	08.05.2023
Інструктаж з техніки безпеки	09.05.2023
Відвідування закладу готельного господарства (оффлайн або онлайн). Екскурсія (або веб-квест) 1	10.05.2023-12.05.2023
Відвідування закладу ресторанного господарства (оффлайн або онлайн). Екскурсія (або веб-квест) 2	15.05.2023-19.05.2023
Написання та оформлення звіту, щоденника з практики	22.05.2023-26.05.2023
Захист звіту з практики	28.05.2023

3 ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Студент подає на кафедру звіт про проходження навчальної практики у роздрукованому вигляді. При виконанні звіту необхідно дотримуватись вимог Державного стандарту України «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» (ДСТУ 3008:2015), а також вимог Системи стандартів з організації навчального процесу НТУ «ХПІ» «Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні умови до виконання» (СТЗВО-ХПІ-3.01-2021).

При виконанні звіту про проходження навчальної практики необхідно дотримуватись принципів академічної доброчесності відповідно до: ст. 42 Закону України Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII (чинний, поточна редакція від 21.11.2021 р.); п. 8 ст. 16 Закону України Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (чинний, поточна редакція від 01.01.2022 р.); Листа МОН №1/11-8681 від 15.08.2018 р. «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (чинний, поточна редакція від 15.08.2018 р.).

Обсяг звіту про проходження навчальної практики жорстко не регламентується. Орієнтовний об'єм – 10-15 аркушів формату А4 (297 x 210), береги: ліворуч, зверху та знизу – не менше 20 мм, праворуч – не менше 10 мм. Шрифт основного тексту Times New Roman, розмір – 14 пт, інтервал – полуторний. Для таблиць допускається використання шрифту Times New Roman, розмір – 12 пт, інтервал – одинарний.

При оформленні списку джерел інформації необхідно керуватися Державним стандартом України «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (ДСТУ 8302:2015).

4 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ЗВІТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Для підсумкового оцінювання проходження навчальної практики використовується критеріальне оцінювання. Даний вид оцінювання передбачає вимірювання успішності студентів відповідно до фіксованого набору заздалегідь визначених критеріїв та стандартів навчання.

Критерії виставлення оцінок призначені для просування справедливих і єдиних стандартів визначення підсумкових оцінок. Встановлення справедливих та зрозумілих критеріїв оцінювання забезпечує ефективність та послідовність процесу оцінювання.

Обсяг навчального навантаження під час проходження навчальної практики вимірюється у кредитах. Після успішного завершення навчальної практики студенту присуджується 4,5 академічні кредити.

Крім кількісної оцінки у кредитах, існує оцінка, яка є якісною мірою успішності здобувача вищої освіти.

Система оцінювання, що використовується, розроблена з урахуванням української національної системи оцінювання та Європейської кредитно-трансфертної системи (ЕКТС) і відповідає системі оцінок, прийнятої у НТУ «ХП». Використання системи оцінок ECTS забезпечує універсальність застосування та перенесення оцінок. Шкала оцінок ECTS надає інформацію про успішність учня на додаток до національної системи оцінювання, та не замінює її.

У таблиці 2 представлено шкалу оцінювання знань та умінь: національну та ECTS.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі. 	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	E	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі. 	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач

Закінчення таблиці 2

1	2	3	4	5
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно		- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1 ДСТУ 3008:2015 Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. – Чинний від 01.07.2017. – Київ: Держстандарт України, 2016. – 31 с. URL : http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF

2 ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Чинний від 01.07.2016. – Київ: Держстандарт України, 2016. – 20 с. URL : <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>

3 Система стандартів з організації навчального процесу. Текстові документи у сфері навчального процесу. Загальні вимоги до виконання. СТЗВО-ХПІ-3.01-2021. – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 52 с. URL : <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2021/12/STZVO-HPI-3.01-2021-SSONP.-Tekstovi-dokumenty-u-sferi-navchalnogo-protsesu.-Zagalni-vimogi-do-vikonannya.pdf>

4 Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII. Дата оновлення: 01.01.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

5 Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. №2145-VIII. Дата оновлення: 21.11.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#top>

6 Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях,

наукових доповідях, статтях тощо): Лист Міністерства освіти і науки України від 15.08.2018 №1/11-8681. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18#Text>

7 Андрушків Б.М., Малюта Л. Я., Островська Г. Й Готельно-ресторанна справа: навч.-метод. видання. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2018. 268 с.

8 Дослідження та оптимізація економічних процесів в готельно-ресторанному бізнесі : кол. монографія / Т. С. Шовкопляс та ін.; за заг. ред. Н. В. Якименко-Терещенко, Є. М. Строкова. Харків : НТУ «ХПІ», 2019. 100 с. URL : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42097>

9 Готельно-ресторанна справа : навч. посібник / Н. В. Якименко-Терещенко та ін.; за заг. ред. Н.В. Якименко-Терещенко. Харків : Планета-Прінт, 2019, 404 с. URL : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/43512>.

10 Ковешніков В. С., Мальська М. П., Роглєв Х. Й. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посіб. Київ : Кондор, 2015. 752 с.

11 Організація готельно-ресторанної справи : навч. посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Київ : Ліра-К, 2020. – 484 с.

12 Основи готельно-ресторанної справи: навч. посібник / А. Ю. Парфіненко та ін.; за заг. ред. А. Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 288 с.

13 Стригуль Л. С., Александрова В. О. Готельно-ресторанний бізнес як складник індустрії сервісної економіки: проблеми та перспективи розвитку. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 6 (23). С. 151-156. URL : http://rev.kpi.zp.ua/journals/2020/6_23_ukr/28.pdf

14 Ткаченко О. В. Професійна етика та психологія спілкування в ресторанному господарстві. Харків : Світ книг, 2020. 98 с.

15 Чайка Т. Ю. Логістичні системи push (штовхай) і pull (тягни) в системах бронювання готелів: переваги і недоліки. *Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум–2020»* : зб. тез 16-ї міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 2-4 грудня 2020 р. Харків, 2020. С. 149-152. URL : <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/51861>

16 Якименко-Терещенко Н. В., Аніщенко А. П., Чайка Т. Ю., Вишняков О. В., Синько А. Д. Зарубіжний і вітчизняний досвід інноваційних подієвих активностей у ресторанному бізнесі та гастрономічному туризмі. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2022. Vol. 6, No 4. <https://doi.org/10.51599/is.2022.06.04.02>

ДОДАТОК А

Титульна сторінка звіту про проходження навчальної практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного
бізнесу**

Кафедра Туризму і готельно-ресторанного бізнесу
Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
Освітня програма Готельно-ресторанна справа

ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Виконав (ла):
студент (ка) 1 курсу групи _____
ПІБ студента (ки) _____

Перевірив (ла):
ПІБ керівника практики від НТУ
«ХПІ»

Харків 20__

ДОДАТОК Б

Індивідуальне завдання

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

студента (ки) групи _____
номер групи ПІБ

на проходження навчальної практики

- 1 Загальна характеристика закладу готельного господарства
 - 1.1 Концептуальна направленість та інтер'єр закладу готельного господарства
 - 1.2. Характеристика послуг закладу готельного господарства. Основні та додаткові послуги, особливості їх надання, цінова політика
 - 1.3. Особливості організації діяльності закладу готельного господарства. Основні підрозділи закладу, їх характеристика і взаємозв'язок
- 2 Загальна характеристика закладу ресторанного господарства
 - 2.1 Концептуальна направленість та інтер'єр закладу ресторанного господарства
 - 2.2. Характеристика послуг закладу ресторанного господарства. Основні та додаткові послуги, особливості їх надання, цінова політика
 - 2.3. Особливості організації діяльності закладу ресторанного господарства. Основні підрозділи закладу, їх характеристика і взаємозв'язок

Керівник
практики

(ПІБ)
(підпис)

Індивідуальне завдання
до виконання прийняв (ла)
студент(ка) гр.

(ПІБ)
(підпис)

ДОДАТОК В

Зміст звіту про проходження навчальної практики

ЗМІСТ

Вступ.....	номер сторінки
1 Загальна характеристика закладу готельного господарства.....	номер сторінки
1.1 Концептуальна направленість та інтер'єр закладу готельного господарства.....	номер сторінки
1.2. Характеристика послуг закладу готельного господарства. Основні та додаткові послуги, особливості їх надання, цінова політика.....	номер сторінки
1.3. Особливості організації діяльності закладу готельного господарства. Основні підрозділи закладу, їх характеристика і взаємозв'язок.....	номер сторінки
2 Загальна характеристика закладу ресторанного господарства.....	номер сторінки
2.1 Концептуальна направленість та інтер'єр закладу ресторанного господарства.....	номер сторінки
2.2. Характеристика послуг закладу ресторанного господарства. Основні та додаткові послуги, особливості їх надання, цінова політика.....	номер сторінки
2.3. Особливості організації діяльності закладу ресторанного господарства. Основні підрозділи закладу, їх характеристика і взаємозв'язок.....	номер сторінки
Висновки.....	номер сторінки
Список джерел інформації.....	номер сторінки
Додатки.....	номер сторінки

ДОДАТОК Г

Щоденник практики

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"**

Форма № Н-7.03.

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

Інститут/факультет _____

кафедра _____

ступень вищої освіти _____

спеціальність _____

(назва)

курс _____ група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Прибув на підприємство

« ____ » _____ 20 ____ р. _____
(підпис, завірений печаткою)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства

« ____ » _____ 20 ____ р. _____
(підпис, завірений печаткою)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Адреса університету: 61002, м.Харків, вул. Кирпичова, 2 Телефон НМВДіПП
(057)707-63-13

